

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Кафедра ботаніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Ректор ЖДУ
проф. Саух П.Ю.
“03” червня 2013 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В БІОЛОГІЇ

галузь знань
напрямок підготовки
факультет

0401 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
6.040102 Біологія*
Природничий

Робоча програма навчальної дисципліни Основи наукових досліджень в біології для студентів за напрямом підготовки 6.040102 Біологія*. - „8” квітня, 2013 р. - 10 с.

Розробники:

к.б.н., доц. Аннамухаммедова Олена Олександрівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ботаніки

Протокол від “ 8 ” квітня 2013 року № 12

Завідувач кафедри ботаніки (Киричук Г.Є.)

“ 8 ” квітня 2013 року

Схвалено методичною комісією природничого факультету

Протокол від “11” квітня 2013 року № 9

Голова (Вискущенко А.П.)

“11” квітня 2013 року

Схвалено вченою радою

Житомирського державного університету імені Івана Франка

Протокол від “24” травня 2013 року № 10

Проректор з навчальної роботи М.М. Осадчий

“24” травня 2013 року

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0401 Природничі науки Напрямок підготовки 6.040102 Біологія*	нормативна	
Модулів – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2- й	2-й
Загальна кількість годин – 54		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 1,6 год Самостійної роботи студента – 2 год.		Лекції	
		10 год	4 год
Практичних			
14 год		4 год	
Самостійна робота			
25 год		41 год	
Індивідуальні завдання			
5 год		5 год	
Вид контролю: <i>підсумковий: залік</i>			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 52 % / 48 %
- для заочної форми навчання – 15% / 85%

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета – надання студентам необхідного обсягу знань у галузі методології і організації наукових досліджень в біології, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи.

Завдання: вивчення основних методів і видів, основних етапів проведення наукового дослідження в біології; оволодіти понятійним апаратом, методикою виконання та оформлення науково-дослідної роботи в біології.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- виникнення та еволюцію науки;
- види та ознаки наукового дослідження;
- як знайти інформацію у процесі наукової роботи;

- види науково-дослідної роботи;
- загальну характеристику процесів наукового дослідження;
- формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези;
- як визначити мету, завдання, об'єкт й предмет дослідження;
- процес виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень;
- правильне оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу;
- яким чином оформляти бібліографічний апарат наукових досліджень та правила складання бібліографічного опису для списків літератури;
- правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт;
- послідовність виконання та оформлення реферату, курсової, дипломної роботи та підготовки їх до захисту;
- правила оформлення публікацій, наукової доповіді, тез і наукової статті.

вміти:

- самостійно аналізувати процеси та явища;
- висвітлити становлення наукової організації праці;
- розкрити сутність наукової організації праці на сучасному етапі;
- охарактеризувати завдання наукової організації праці;
- висвітлити основні принципи наукової організації праці;
- визначити і охарактеризувати напрямки наукової організації праці;
- розкрити зміст планування раціональної організації праці;
- правильно оформити та написати контрольну і самостійну роботу;
- відповідно до вимог оформити та написати реферат;
- проводити теоретичні та експериментальні дослідження;
- написати та прорецензувати науково-дослідну роботу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи наукових досліджень в біології

Змістовний модуль 1. Особливості розвитку та сутність наукових досліджень в біології

Тема 1. Історія становлення та розвитку науки.

Тема 2. Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості

Модуль 2. Організаційна структура наукових досліджень

Змістовний модуль 2. Організація і проведення наукового дослідження

Тема 1. Організація і проведення наукового дослідження

Тема 2. Експеримент як складова частина наукового дослідження

Тема 3. Обробка та оформлення результатів дослідження

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	л	п	ін	ср	усього	л	п	ін	ср
Модуль 1. Основи наукових досліджень в біології										
Змістовний модуль 1. Особливості розвитку та сутність наукових досліджень в біології										
Тема 1. Історія становлення та розвитку науки	17	2	2	1	12	17	-	-	-	17
Тема 2. Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості	19	2	4	1	12	19	-	-	-	19
Разом за змістовним модулем I	36	4	6	2	24	36	-	-	-	36
Модуль 2. Організаційна структура наукових досліджень										
Змістовний модуль 2. Організація і проведення наукового дослідження										
Тема 1. Організація і проведення наукового дослідження	6	2	2	1	1	6	2	2	1	1
Тема 2. Експеримент як складова частина наукового дослідження	5	2	2	1	-	5	2	1	1	1
Тема 3. Обробка та оформлення результатів дослідження	7	2	4	1	-	7	-	1	3	3
Разом за змістовним модулем II	18	6	8	3	1	18	4	4	5	5
Усього годин	54	10	14	5	25	54	4	4	5	41

* лабораторні заняття не передбачені

5. Теми лекційних занять (денна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення та розвитку науки	2
2	Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості	2
3	Організація і проведення наукового дослідження	2
4	Експеримент як складова частина наукового дослідження	2
5	Обробка та оформлення результатів дослідження	2
Разом		10

Теми лекційних занять (заочна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Організація і проведення наукового дослідження	2
2	Експеримент як складова частина наукового дослідження	2
Разом		4

6. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення та розвитку науки	2
2	Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості	4
3	Організація і проведення наукового дослідження	2
4	Експеримент як складова частина наукового дослідження	2
5	Обробка та оформлення результатів дослідження	4
Разом		14

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Організація і проведення наукового дослідження	2
2	Експеримент як складова частина наукового дослідження	1
3	Обробка та оформлення результатів дослідження	1
Разом		4

7. Самостійна робота (денна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення та розвитку науки	12
2	Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості	12
3	Організація і проведення наукового дослідження	1
Разом		25

Самостійна робота (заочна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення та розвитку науки	17
2	Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості	19
3	Організація і проведення наукового дослідження	1
4	Експеримент як складова частина наукового дослідження	1
5	Обробка та оформлення результатів дослідження	3
Разом		41

8. Індивідуальні завдання (денна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Історія становлення та розвитку науки»	1
2	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Поняття методу наукових досліджень в біології та його особливості»	1
3	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Організація і проведення наукового дослідження»	1
4	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Експеримент як складова частина наукового дослідження»	1
5	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Обробка та оформлення результатів дослідження»	1
Разом		5

Індивідуальні завдання (заочна форма навчання)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Організація і проведення наукового дослідження»	1
2	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Експеримент як складова частина наукового дослідження»	1
3	Підготувати блок схеми та таблиці з теми «Обробка та оформлення результатів дослідження»	3
Разом		5

9. Методи навчання

1. Словесні - розповідь-пояснення, лекція, елементи бесіди.
2. Наочні - демонстрація (фрагменти кінофільмів, демонстрація дослідів), ілюстрація (лекції мають мультимедійний супровід, використовуються таблиці, схеми, фотографії тощо).
3. Практичні – виконання лабораторних дослідів.

10. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів проводиться на кожному лабораторному занятті шляхом усного та письмового контролю. На лабораторному занятті контроль рівня підготовки студентів до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання завдань теми заняття, оформлення лабораторного зошита з кожного заняття.

Проміжний контроль проводиться у вигляді контрольних робіт. Передбачено 2 підсумкові модульні контрольні роботи (1 АМКР, 1 ПМКР).

Підсумковий контроль: здійснюється у вигляді письмового заліку.

11. Оцінювання заліку

Поточний та проміжний контроль						Підсумковий контроль	Середнє арифметичне (М1 + Залік)
Змістовний модуль 1		АМКР	Змістовний модуль 2				
T1	T2		T1	T2	T3		
100	100	100	100	100	100	100 балів	100 балів

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

1. Аннамухаммедова О.О. Навчальна програма з курсу «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 8 с.
2. Аннамухаммедова О.О. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 12 с.
3. Аннамухаммедова О.О.. Методичне забезпечення з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології» згідно вимог кредитно-модульної системи – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. –12 с.
4. Аннамухаммедова О.О. Лекційний курс з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 24 с.

5. Аннамухаммедова О.О. Інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 16 с.
6. Аннамухаммедова О.О. Індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 20с
7. Аннамухаммедова О.О. Методичні рекомендації для проведення поточних модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології»-Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 16 с.
8. Аннамухаммедова О.О. Поточні контрольні завдання до лабораторних занять «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 24 с.
9. Аннамухаммедова О.О. Тестові завдання з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень у біології» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 16 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Чорненький Я.Я., Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента. Навчальний посібник. – К.: «Професіонал», 2006. – 208 с.
2. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: «Професіонал», 2005. – 240 с.
3. Романюк М.М. Загальна і спеціальна бібліографія: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування». Вид. 2-ге.- Львів, 2003.- 96 с.

Допоміжна

4. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97: Вид.офіц.- К. Держстандарт України , 1998.-25 с.
5. Чорненька Н.В., Рибак С.Б. Навчально-методичні рекомендації щодо особливостей оформлення та написання випускних робіт (для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації спеціальності 5.050204 «Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах», спеціалізація «Екологічний і сільський туризм»). –Львів,2004.- 39 с.
6. Шейко В.М. , Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник.- 2-ге вид. перероб. Доп. – К.: Знання- Прес, 2000.- 295 с.
7. Янішевський О.О. Методичні рекомендації щодо складання списків використаної літератури. К.: НТСД, 1996.- 46 с.
8. Ботвинников А.Д. Об организации и методах деятельности исследователя // Советская педагогика. - 1981. - № 4. - С.85-90.
9. Дикий Н.А., Халатов А.А. Основы научных исследований. - К.: Вища школа, 1985. - 223 с.
10. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. Навч.посібник. К.: МОН, - 2004.-216с.
11. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навч.посібник. К.: Вища школа, 2004. – 208с.
12. Лудченко А.А. , Лудченко Я.А., Примак Т.А. и др. Основы научных исследований. – К., 1999. – 78с.
13. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. Основи наукових досліджень. / Навчальний посібник для вищих педагогічних закладів освіти. – К.: РННЦ “ДІНІТ”, 2000. – 259с.

15. Інформаційні ресурси

1. https://kneu.edu.ua/get_file.php?id=2559
2. www.essuir.sumdu.edu.ua/retrieve/62596/Kolisnichenko.doc
3. www.shron.chtyvo.org.ua/Kolesnykov.../Osnovy_naukovykh_doslidzhen.pdf
4. www.info-library.com.ua/books-book-96.html
5. www.library.dgtu.donetsk.ua/bibl_fah/osnnaukdoslidnepr.pdf